

REMISSVAR
2025-06-17

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remissvar avseende betänkandet Ersättningsregler med brottsoffret i fokus (SOU 2025:23) Ju 2025/00641

Stiftelsen Tryggare Sverige har fått möjlighet att avge yttrande över betänkandet Ersättningsregler med brottsoffret i fokus (SOU 2025:23) Ju 2025/00641. Vi lämnar följande förslag och kommentarer.

Stiftelsen Tryggare Sveriges tillstyrker utredningens förslag

Stiftelsen Tryggare Sverige grundades för snart 17 år sedan med ändamålet att på alla sätt försöka förbättra förhållandena för de som utsätts för brott i vårt land. Som företrädare för civilsamhället har vi under dessa år haft en unik möjlighet att utan några som helst bindningar till staten eller kommunerna kunna iaktta hur ansvaret för brottsoffren har fullgjorts.

Tyvärr har mycket saknats, myndigheterna har inte fullgjort sina skyldigheter och arbetet har ofta varit halvdant eller saknats helt. Vidare har det samlade omhändertagandet uppfattats, även av ansvariga politiker och av många ansvariga mellanchefer, ha blivit allt sämre.

En av de pusselbitar i det samlade brottsofferomhändertagandet som kritiserats har varit att de ersättningar, främst brottsskadeersättningen, som brottsdrabbade har rätt att erhålla, har varit administrativt alldeles för krånglig att få del av.

Vi uppskattar därför att utredningen nu kommer med förslag till vissa förbättringar inom ersättningsområdet. Vår samlade bedömning är att förslagen i sig är väl genomtänkta och att de kan komma att medföra vissa förbättringar för många brottsoffer.

Otillräckliga förslag för att kunna möta bristerna

Vi menar samtidigt att förslagen är otillräckliga för att på allvar kunna möta de brister som vi träffat på under ovan nämnda 17 år – och som riskerar att bli värre när vi tittar framåt.

Utredningen har själv uttryckt att utredningsuppdraget varit begränsat. Men både vi, och självklart också utredningen måste ju acceptera att direktiven inte medgivit att utredningen kunnat komma längre på vägen mot att föreslå ett mer heltäckande brottsofferskydd. Ändå bedömer vi att utredningen varit klarsynt och vågat visa att om bara direktivet varit lite mer omfattande så hade vi fått en helt annan utredning

med en helt annan bredd; vi väljer några citat som enligt vår mening visar just på den bredd som utökade direktiv kunde ha lett fram till:

s. 59: ”Det kan finnas anledning att klargöra att utredningens uppdrag i den nu aktuella delen (utbetalning av brottsskadeersättning, vår anteckning) handlar om att föreslå förändringar som har med själva utbetalningen av brottsskadeersättningen att göra. Däremot omfattar översynen inte de materiella regler som gäller vilka slags skador som är ersättningsgilla enligt brottsskadelagen eller hur brottsskadeersättning bestäms. Det är därför inte aktuellt för utredningen att överväga exempelvis om staten i större utsträckning än i dag bör kunna ersätta sakskador och rena förmögenhetsskador. Inte heller ingår det i uppdraget att föreslå ändringar av brottsskadelagens regler om jämkning eller att bedöma om Brottsoffermyndigheten i högre grad än för närvarande ska vara bunden av skadeståndsbelopp som domstolen har dömt ut”.

Skrivningen fortsätter: ”Det ska också förtydlighets skull tilläggas att den förändring som ska utredas inte heller går ut på att Brottsoffermyndigheten generellt ska betala ut skadestånd som någon har förpliktats att utge till en målsägande i en dom. Det handlar således inte om att staten mer allmänt ska garantera eller förskottera brottsoffrets rätt till den formen av ersättning och sedan driva in den i hans eller hennes ställe. Införande av ett sådant system, som i och för sig skulle medföra stora fördelar för brottsoffer, har ibland efterfrågats i den allmänna debatten. Det är emellertid en betydligt mer genomgripande reform än den som ska övervägas inom ramen för detta uppdrag. I stället är frågan i den här utredningen om Brottsoffermyndigheten i ett tidigare skede än idag ska betala ut den brottsskadeersättning som ett brottsoffer kan få enligt gällande rätt”.

s. 99: ”En bred uppfattning tycks vara att många brottsoffer upplever det som en börda att själva behöva vara delaktiga i processen att behöva driva in skadeståndet från gärningspersonen, innan det går att få brottsskadeersättning. Kraven på den skadelidande i detta hänseende är också strängare i Sverige än vad som gäller i våra grannländer. Det har ibland efterfrågats en ordning som går ut på att Brottsoffermyndigheten ska betala ut det skadestånd som brottsoffret har tillerkänts i en dom och att staten sedan ska driva in fordringen i brottsoffrets ställe. Som tidigare har nämnts är det emellertid inte utredningens uppdrag att föreslå en sådan långtgående förändring”.

s. 103: ”Utredningens uppdrag handlar bara om att se över vissa delar av ersättningssystemet och det kommer fortsatt att finnas alternativa vägar att gå för brottsoffer som vill få kompensation för sina skador. Även med en förenklad process för att få ut brottsskadeersättning kan systemet därför fortfarande komma att uppfattas som något svårt att navigera i för en del”.

s. 104: ”Ambitionen att underlätta för brottsoffer att få ut brottsskadeersättning kan drivas olika långt. Det finns flera aspekter att ta hänsyn till vid bedömningen av hur

systemet lämpligen bör utformas. Beroende på vilka vägval som görs kan konsekvenserna också bli mer eller mindre omfattande...De statsfinansiella konsekvenserna av långtgående förändringar av systemet kan också komma att bli avsevärda”.

Brottsoffermyndigheten är en liten myndighet med mycket begränsade resurser, endast ett 60-tal medarbetare

Under utredningens gång har det återkommande redovisats att det finns besvärande begränsningar hos myndigheten både vad gäller ekonomi och personal, några exempel:

- s. 78: ”Det avgjordes närmare 12 000 ärenden och det betalades ut 151 miljoner i brottsskadeersättning”,
- s. 109: ”Men det framstår inte heller som rimligt att Brottsoffermyndigheten ska ha i uppgift att efterforska, administrera och förmedla försäkringsersättning för brottsoffrets räkning. Förutom att lämpligheten i detta starkt kan ifrågasättas, skulle det bli praktiskt svårhanterligt i verksamheten...skulle innebära betydande merarbete för Brottsoffermyndighetens regressenhet...”
- s. 110: ”...en betydande kostnadsökning för staten...”
- s. 111: ”Om överfallsskyddet togs bort, skulle dessutom statens kostnader för brottsskadeersättningen öka väsentligt, uppskattningsvis med uppåt 80 miljoner kronor årligen.”
- s. 114: ”Ersättningssystemets i grunden komplexa uppbyggnad, där långt ifrån alla brottsoffer har rätt till brottsskadeersättning, gör att automatiserade processer är mycket svåra att åstadkomma.”
- s. 120: ”...skulle det innebära ett betydande merarbete för Brottsoffermyndigheten”.

Brottsoffermyndigheten måste enligt vår mening på sikt ges tillräcklig förmåga att fullgöra sin del av satsningen på att professionalisera brottsofferhanteringen i vårt land.

Våldet ökar; maffiaverksamheten breder ut sig

En aktuell bok som hjälper oss att förstå våldet i vårt moderna samhälle och om åklagarnas och polisens svårigheter; risken att antalet nya brottsoffer ökar är överhängande. Åklagaren Lisa Dos Santos har i sina böcker på ett nytt sätt beskrivit den moderna tidens våldsvåg som drabbat vårt land. I den senaste från 2025, ”Gängens hus” tar hon sina erfarenheter ett steg längre och visar på att det kommer bli ännu svårare att vara just ”brottsoffer” framöver, några exempel:

- s. 10: ”Jag minns att jag i slutet av 2022, när Sverige gick mot ett rekordår i antalet dödsskjutningar, snuddade vid tanken att nu kan det ju inte bli så mycket värre? Som om det fanns någon sorts inneboende logik i att sådana hisnande siffror per automatik skulle föra med sig en gräns för det grova våldet. Men någon gräns fanns

aldrig...Nu deltar barnen i gängens konflikter på värsta tänkbara sätt genom att agera barnsoldater som mördar. Gängen leds helt öppet av gangsterbossar med fartfyllda namn och Instagramkonton som om de vore kändisar. Måltavlorna för gängens brutala våld är ofta helt vanliga människor. Hem förvandlas till dödsfällor och bostadshus till strategiska gängkrigsmål. Och sida vid sida med det grova våldet når gängens tentakler längre och längre in i samhällskroppen. Att det skulle existera en gräns för gängens framfart var tyvärr bara en illusion”.

s. 19: ” Hur många gängskjutningar som passerat ens bord under de senaste åren är något som inte längre går att räkna. Den ena glider in i den andra och förundersökningar trängs med varandra när den grova brottsligheten inte tar någon hänsyn till hur många människor som kan jobba emot den. Något som är lätt att glömma bort när man är mitt uppe i de grova brottens terräng är att gängen inte enbart ägnar sig åt mord och bombdåd, utan landets lagar är något de i allmänhet struntar i. Därför slinker de in i alla möjliga typer av brottmål. De kör bil narkotikapåverkade och utan körkort, bär kniv, innehåller mindre mängder narkotika när de är ute på stan, tvingar till sig taxiresor, utpressar och misshandlar flickvänner, bedrar äldre på bankbesparingar och hotar butikspersonal i närlivsbutiker. Därför genomsyrar deras närvaro så gott som hela verksamheten, inklusive korridoren för de yngre åklagarna i tjänst... Det finns inte alltid så mycket tid över att fundera kring detta, men ibland undrar jag vad det gör med mitt inre, att så många grova brott vandrar genom mig. Alla platser som förvandlas till brottsplatser, alla bilder på skadade och döda människor, alla trauman och förluster, all råhet och rädsla. ”

Den nya socialtjänstlagen sätts som sommaren -25; med den lagen måste kommunerna för första gången på allvar orka implementera ansvaret också för brottsofferhanteringen

Ansvaret för att hantera brottsoffer ligger hos landets kommuner. Det är deras socialtjänster som sedan över 30 år fått ansvaret för att hjälpa dem som drabbats av brott. Erfarenheterna från denna tidsperiod är tyvärr inte de bästa – kommunerna har haft (mycket) svårt att fullgöra detta ansvar. Brottsofferfrågorna har liksom ”aldrig passat in” i socialtjänsterna vanliga verksamhet. Trots att den erfarenheten numera är ganska spridd försöker regeringen ändå pressa på kommunerna dessa frågor som de egentligen känner sig främmande inför.

Vi måste därför vara mycket observanta på hur själva implementeringen av den nya lagen går – den här gången måste den lyckas eftersom brottsoffren torde vara mer utsatta än någonsin tidigare. Och implementeringen måste påbörjas omgående och inte, som till exempel blev fallet med Polismyndigheten, först efter mer än 5-10 år.

Stiftelsen Tryggare Sveriges tidigare arbete visar på svårigheterna

Stiftelsen Tryggare Sverige har försökt att sätta brottsoffren på kartan i 17 år. För att ytterligare försöka belysa vikten av att brottsofferfrågorna måste hanteras med mycket större allvar än vad vi hittills gjort i vårt land så bifogar vi ett tidigare

remissyttrande som visar på hur vi ser på dessa frågor och om vikten av att hantera dem rätt (se bilaga).

Stiftelsen Tryggare Sveriges önskemål och sammanfattning hur regeringen borde gå vidare

Stiftelsen Tryggare Sverige ser gärna att regeringen går vidare med brottsofferfrågorna, men då tar det större greppet som den här utredningen inte kunde föreslå.

Vi menar att utredningen ändå kan ses som en nödvändig ”förstudie” för att vi ska kunna komma vidare:

- Utredningen har visat att det behövs ett mycket vidare mandat för att klara av den större frågan,
- Utredningen visar att Brottsoffermyndigheten i dagsläget saknar förmåga att klara av en ökad arbetsbelastning,
- Våldet i samhället kommer ställa ökade krav på att kunna ta ansvar för alla nya brottsoffer som den organiserade brottsligheten genererar,
- Det blir avgörande för brottsoffrens väl och ve att den nya socialtjänstlagen kan implementeras som tänkt är i våra kommuner
- Stiftelsen Tryggare Sverige har sedan starten 2008 skaffat sig viktiga erfarenheter som kan behövas för att hjälpa till att sätta ”brottsofferfrågorna i fokus”.

Avslutningsvis ser vi därför gärna att den här utredningen, ”Utredningen om ersättningsregler med brottsoffret i fokus”, får ett nytt och utvecklat mandat med vidare direktiv för att gå vidare och utreda hur det samlade brottsofferomhändertagandet måste fungera under de närmaste 10 åren åtminstone (det pågående utredningsuppdraget till Polismyndigheten med flera som ska redovisas i januari-26 är inte tillräckligt omfattande eller heltäckande).

Detta yttrande avges av generalsekreteraren och brottsofferforskaren Magnus Lindgren efter föredragning av juristen och förre polischefen Karl-Åke Pettersson.

Vänliga hälsningar,

Magnus Lindgren
Generalsekreterare, fil.dr.

Stiftelsen Tryggare Sverige
Carl-Gustaf Lindstedts gata 3
104 31 Stockholm
Telefon: 08-29 20 00
Hemsida: www.tryggaressverige.org

Bilaga

REMISSYTTRANDE
2023-10-05

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Remissyttrande avseende EU-kommissionens förslag till direktiv om ändring av brottsofferdirektivet (dnr Ju2023/01957)

Stiftelsen Tryggare Sverige har fått möjlighet att avge yttrande över EU-kommissionens förslag till direktiv om ändring av brottsofferdirektivet (vi har använt originaldirektivet från Kommissionen som är daterat Bryssel den 12/7 2023, 37 sidor på svenska). Vi lämnar följande förslag och kommentarer.

Bakgrund med mera

Stiftelsen Tryggare Sverige har under drygt 15 år noga följt utvecklingen inom detta område. Flera av våra medarbetare har i sina tidigare befattningar jobbat med brottsofferfrågorna sedan 1980-talet.

Målsättningen när vi startade Stiftelsen Tryggare Sverige var att vi från en för oss ny arena, civilsamhället, skulle försöka hjälpa till att förbättra hjälpen, stödet och skyddet av brottsoffren.

Våra medarbetare har genomfört hundratals utbildningar och seminarier om tillståndet i det svenska rättssamhället och brottsoffers behov och rättigheter. Vi har arrangerat 125 debattkvällar inom ramen för Viktimologiskt nätverk med fokus på brottsoffrens situation. Vi har skrivit läroböcker och utbildningsmaterial, myndighetsföreskrifter och t.o.m. en avhandling inom detta område. Till detta kommer genomförandet för ett antal stora myndighetsinspektioner, nationella och internationella studieresor på temat "brottsoffer" samt, inte minst, evenemanget Nationella Brottsofferveckan som vi arrangerat tolv år i rad.

Vi menar därför att vi har väl på fötterna när vi nu försöker bidra till remissarbetet. I detta remissyttrande ger vi vår övergripande syn på hur vi uppfattar att brottsofferfrågorna hanteras i vårt land. Vi försöker också förstå hur det 37-sidiga ändringsdokumentet bäst skulle kunna implementeras, allt för att försöka öka effektiviteten i omsorgen om de som drabbas av brott.

De årliga Brottsofferveckorna visar på tillståndet i landet

Vid de årliga Brottsofferveckorna har Stiftelsen Tryggare Sverige kunnat klarlägga och fastställa det aktuella läget inom brottsofferområdet; vi har "kunnat ta tempen" på tillståndet inom hela brottsofferområdet. Alla viktiga aktörer inom brottsofferområdet har varit med och hjälpt oss förstå hur den dagliga brottsofferhanteringen bedrivs i vårt land, i praktiken. Alltså, från ord till handling; vad fungerar, vad fungerar inte.

Nästan samtliga har samfällt redovisat mer eller mindre svårigheter att få genomslag i praktiken för dessa frågor; alltså, allt från ministrar, riksdagsledamöter från samtliga partier, ordföranden i Justitieutskottets med många ledamöter, ansvariga jourpersoner från samtliga relevanta brottsoffer- och kvinnojourer i landet, olika myndighetsföreträdare som poliser, socialarbetare, socialchefer, lärare, rektorer, forskare till enskilda representanter för stödföreningar för brottsoffer och enskilda brottsoffer, har i princip kommit fram till samma sak, att den nuvarande brottsofferhanteringen är mer eller mindre dålig.

Övergripande bedömning

Byggt på dessa erfarenheter blir Stiftelsen Tryggare Sveriges övergripande bedömning att brottsofferhanteringen hittills inte har fungerat på sätt som kan begäras i en modern rättsstat. Och ännu värre; verksamheten har försämrats år från år och kan sammanfattas med att "myndigheterna på detta område inte gör sitt jobb, vilket resulterar i att brottsoffren inte får den information, stöd och skydd som de har rätt till enligt bland annat internationella dokument".

I det nu aktuella direktivet används också ordet "säkerställa" – tyvärr har vi svårt att se att kvaliteten i det svenska brottsofferomhändertagandet är sådan att det överhuvud går att använda ett sådant värdeord hos oss. Vi bedömer att brottsoffren oftast saknar sådana "garantier" utan blir i stället utlämnade till myndigheternas godtycke i form av enskilda handläggare som kan vara mer eller mindre professionella (devisen "har man tur så fungerar det" torde ligga närmare sanningen, likaså "har vi resurser så får du hjälp"). I vårt land finns det till och med delade uppfattningar om vi har ett fungerande vittnesskydd. De senaste dagarna har några mycket höga polischefer i tv meddelat att nej, alla som hotas har vi inte möjlighet att skydda; om företrädare för polisen uttrycker sig på det viset så kan man med fog prata om att det saknas garantier.

Vi tillstyrker förslagen och tycker att de är bra

Vi tillstyrker därför till fullo de föreslagna ändringarna till förbättringar; i vårt land behöver det nu aktuella brottsofferdirektivet implementeras till varje mening och

till varje bokstav om vi ska ha en chans att kunna "säkerställa" att de som drabbas av brott får den information, hjälp och skydd som de har rätt till. Men, som sagt, den regleringen utgör endast det minimum som behövs för att ett land ska kunna uppfattas ta ansvar för brottsoffer. till exempel, frågor om reparativ rättvisa som omnämns i EU-dokumentet verkar ju komma bort helt i den svenska hanteringen.

Men hela den svenska brottsofferhanteringen måste reformeras i grunden

I vårt land behövs mer, inte mindre eller minimum. Som vi visar nedan måste hela vår organisation för hantering av brottsoffer göras om i grunden för att kunna svara mot de minimikrav som uppställs i EU:s förslag. En sådan ny organisation med sina nya system och processer borde kunna bli den första byggstenen i det som statsministern kallar "paradigmskiftet" i rättsstaten, och det inte minst mot bakgrund av senare års förskräckande brottsutveckling. Genom en sådan satsning skulle regeringen också visa att för första gången i vårt land tas dessa frågor på det allvar som inte minst föreliggande EU-dokument stipulerar.

Brottsofferfrågorna skulle för första gången inte bara bli den "hävstång" som politiker använder för att flytta fram andra funktioner som de uppfattar som viktigare, till exempel strängare straff, fler fängelser, högre löner till 10 000 poliser med mera.

Att brottsofferstödet fungerar optimalt kommer därför bli viktigare för varje dag som går. Det kan bli en avgörande faktor om vi på allvar ska kunna bryta den farliga brottsutvecklingen och ytterst rädda demokratin.

Det räcker emellertid inte med att försöka implementera det ändrade direktivet i den nuvarande svenska brottsofferhanteringen. Den nuvarande organisationen av brottsofferhanteringen fungerar dåligt och går inte att utveckla. System och processer måste styras upp och, viktigast, att ansvariga myndigheter, främst Polismyndigheten, leds och styrs på rätt sätt.

Den svenska polisen, som har det inledande ansvaret för att hantera brottsoffren, aldrig haft tillräcklig tid och tillräckligt intresse att jobba med dessa. Polisorganisationen har lagt i princip hela sitt intresse på att försöka lagföra gärningspersonerna varför brottsoffren, målsägandena, har fått spela andrafiolen, eller kanske tredje. Anekdotiskt finns det förstås poliser och civilanställda som gjort sitt yttersta för att också hjälpa de som drabbats av brott men på systemnivå har det sällan fungerat så. Numera slussas anmälare inte sällan i långa telefonköer runt landet och får aldrig träffa en levande polis eller anmälningsupptagare; inte konstigt om tilltron till polisen naggas i kanten samtidigt som intresset av att lämna uppgifter till polisen minskar.

Inte heller åklagarna har alltid hunnit med att hantera brottsoffren/målsägandena på bästa sätt och i domstolarna har det inte heller funnits tillräcklig förståelse eller intresse att ta brottsoffren på allvar; dagligen får vi höra historier där både vittnen och målsägande kan hotas öppet både utanför men till och med inne i rättssalarna. I skrivande stund meddelar Advokatsamfundet att inte heller målsägandebiträdesfunktionen fungerar tillfredsställande; den visan har Stiftelsen Tryggare Sverige hört i alla år som vi varit verksamma.

Kommunerna har sedan den senaste revideringen av brottsofferlagstiftningen för drygt 20 år sedan inte visat något egentligt intresse att i sina socialmyndigheter också behöva hantera och ansvara för "statens" brottsoffer. Det blir ju inte heller enklare när olika "brottsoffer" också ska pressas in i en arbetstyngd organisation som dessutom mest varit inriktad på, och kanske haft nog med, att försöka hjälpa olika hjälpsökande gärningspersoner och deras familjer. Man brukar säga att kulturen skapar ett "gärningsmannaperspektiv" i stället för ett "brottsofferperspektiv".

Sedan många år har Stiftelsen Tryggare Sverige beskrivit det bristfälliga brottsofferomhändertagandet, men alltid talat för döva öron. Bara de närmast sörjande har förstått och hållit med medan politiken och journalisterna inte velat förstå.

En fullt utbyggd Brottsoffermyndighet föreslås få ansvaret över hela landet

Den erfarenheten har alltså övertygat Stiftelsen Tryggare Sverige om att det inte går att "reformera" det nuvarande brottsofferomhändertagandesystemet" i vårt land (jmf. ovan). Organisation, system och processer måste göras om totalt om vi ska klara att få till det "paradigmskifte" som regeringen jobbar mot.

Huvudansvaret bör läggas på Brottsoffermyndigheten som byggs ut över landet och finns representerade i varje kommun, eller kommunförbund likt räddningstjänsterna. Redan så tidigt som möjligt efter själva polisanmälan tar den myndigheten över själva brottsofferdelen från polisen men förstås utan att förstöra en eventuell brottsutredning. Samtidigt som polisen avlastas tar Brottsoffermyndigheten hela ansvaret för att ett brottsoffer får en professionell hantering genom hela rättsprocessen men även efteråt om det behövs. Även brottsoffer, som av någon anledning inte vill anmäla brott till polismyndigheten, har all rätt att också få hjälp. Dessa bör i stället anmäla sitt brott direkt till Brottsoffermyndigheten. Med det föreslagna systemet lyfts brottsofferansvaret bort även från kommunernas socialtjänster, något som kommer som en skänk från ovan i dessa tider när socialtjänsten går på knäna på grund av brottsutvecklingen hos barn och unga vuxna.

Vi bedömer att en framtida Brottsoffermyndighet måste byggas ut till att bli en av landets största myndigheter, i storlek och struktur påminnande om Migrationsverket med sina cirka 6 000 anställda. Den måste också få en inriktning liknande försäkringsbolag med operativa enheter som kommer ut till brottsoffer/brottsplatser direkt efter skjutningar och sprängningar och hjälper brottsoffren från första stund. Myndigheten måste uppträda likt en "restvärdesinspektör" och rent handgripligt på plats kunna hjälpa de som drabbats av vissa mycket allvarliga och omfattande brott. Eller, om allvarliga brott inträffar i en skola, så måste den lokala Brottsoffermyndigheten komma till skolan för att hjälpa till att redan från första stund styra upp omhändertagandet av de elever som drabbats, i samråd med skolpersonalen förstås. En lokal Brottsoffermyndighet kommer ju också självklart med sina erfarenheter av den lokala brottsligheten bli en viktig plattform och partner även i det lokala brottsförebyggande arbetet, närmast som en självklar "motor" i det arbetet tillsammans med Frivården.

Länsstyrelserna måste få ett ansvar för att brottsofferhanteringen fungerar

Som komplement till den föreslagna landsomfattande "nya" Brottsoffermyndigheten ser vi också att Länsstyrelserna med sina landshövdingar måste få en ny kontroll- och inspektionsroll för den samlade brottsofferhanteringen i respektive län/regioner. Med en sådan ny roll tar staten ett nytt ansvar för att all brottsofferhantering fungerar också över ytan. Landshövdingarna ges i uppdrag att som en del i den inre säkerheten löpande följa upp att brottsofferhanteringen verkligen säkerställer att brottsoffrens rättigheter fullgörs till en lägsta godtagbar nivå. Detta ansvar för brottsofferfrågorna blir också ett naturligt komplement till ansvaret för det brottsförebyggande arbetet som Länsstyrelserna fick så sent som 2019.

Stiftelsen Tryggare Sveriges tidigare debattartiklar, 15-årsrapport med mera

Stiftelsen Tryggare Sverige har i flera debattartiklar beskrivit behovet av det nya systemet och hur det kan utformas. Vi hänvisar i den delen till en av våra debattartiklar, "Brottsoffer en glömd grupp i samhället", SvD debatt den 19/3 2021.

Beträffande vikten av att reformera hela brottsofferomhändertagandet har vi alltså beskrivit det utvecklingsarbetet på lite olika sätt under den tid som Stiftelsen Tryggare Sverige verkat. Några viktiga utvecklingsdelar som alla passar väl in i eller som komplement till EUs brottsofferdirektiv har vi samlat i vår 15-årsrapport, "Vägar till ett säkrare och tryggare Sverige". Däri vill vi särskilt peka på följande: "Kommunernas stöd till brottsdrabbade måste få en lösning" (s. 158), "Håll ihop det brottsofferstödande och det brottsförebyggande arbetet" (s. 163),

"Säkerställ att den personal som möter brottsdrabbade har rätt kompetens och att den enskilda myndigheten har rätt förmåga (s.165), "Säkerställ att domstolarna förordnar målsägandebiträde vid alla vålds- och sexualbrott (s. 166), "Tillse att åklagarna tar överträdelser av kontaktförbud på allvar (s. 167), Säkerställ att polisen ser hotbrotten som den självklara utgångspunkten för det brottsförebyggande arbetet (s. 168), "Samla all lagstiftning som rör brottsdrabbade i en egen balk (s. 168) och "Stimulera den viktimologiska forskningen (s. 169).

Stiftelsen Tryggare Sverige kan hjälpa till

Avslutningsvis passar vi än en gång på att "berömma" det nya 37-sidiga dokument som det föreliggande EU-direktivet utgör; det är en av de bästa sammanställningar av de rättigheter som måste "säkerställas", som vi tagit del av.

Beträffande enskilda delar och förslag i det dokumentet är vi beredda att lämna våra erfarenheter separat om departementet så önskar. Likaså, om departementet så vill, ställer vi våra specialister till förfogande för det översynsarbete som vi ser skyndsamt måste göras för att komma vidare. Den utredning som tillsattes så sent i juni 2023 bör väl kompletteras så att den blir mer heltäckande på sätt som vi här beskrivit; det räcker inte med att revidera själva brottsskadeersättningen, det är ju hela det svenska systemet för information, stöd och skydd som måste uppdateras och förnyas, inte minst om paradigmskiftet ska kunna bli verklighet.

Detta yttrande avges av generalsekreteraren Magnus Lindgren efter föredragning av förre polischefen och juristen Karl-Åke Pettersson och förre kriminalkommissarien Bo Hägglund.

Vänliga hälsningar,

Magnus Lindgren
Generalsekreterare, fil.dr.

Stiftelsen Tryggare Sverige
Carl-Gustaf Lindstedts gata 3
104 31 Stockholm
Telefon: 08-29 20 00
Hemsida: www.tryggaresverige.org